TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Lật tẩy thủ đoạn buôn lậu "đội lốt" hàng quá cảnh

09:34 16/07/2025

Qua kiểm tra thực tế một số lô hàng nhập khẩu và quá cảnh có dấu hiệu nghi vấn, lực lượng Hải quan đã phát hiện nhiều vụ vi phạm như gian lận xuất xứ, ghi nhãn sai, buôn lậu thuốc lá. Các đối tượng lợi dụng chính sách, sử dụng thủ đoạn tinh vi nhằm qua mặt lực lượng chức năng. Trước tình hình này, ngành hải quan đang siết chặt kiểm tra, giám sát, không để hàng quá cảnh trở thành kẽ hở cho gian lận thương mại.

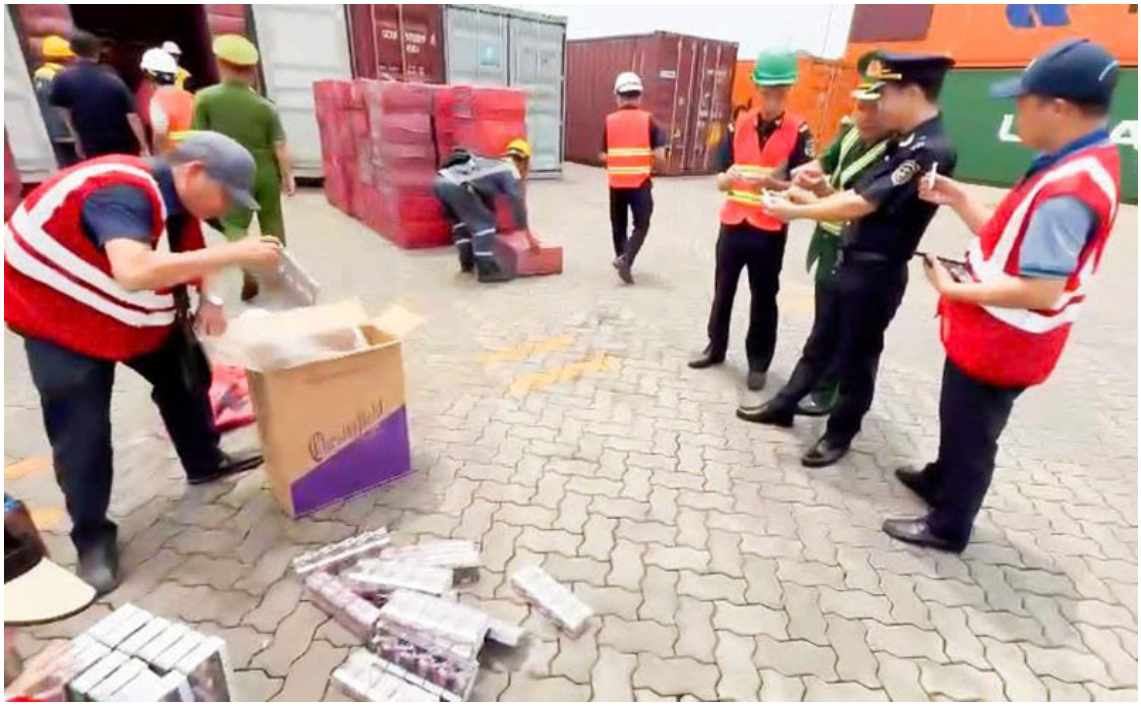
Lợi dụng hình thức quá cảnh, vận chuyển độc lập để "hợp pháp hóa" hàng giả

Cục Hải quan (Bộ Tài chính) cho biết, trong quá trình kiểm tra thực tế tại khu vực cửa khẩu Móng Cái (Quảng Ninh), lực lượng chức năng đã phát hiện nhiều sai phạm liên quan đến lô hàng quá cảnh do một doanh nghiệp đăng ký xuất đi Campuchia. Theo đó, chỉ 2/11 mục hàng phù hợp khai báo, 9 mục còn lại có sai lệch về số lượng và bất ngờ phát hiện thêm 25 mục hàng không khai báo, trong đó có sản phẩm gắn nhãn "Made in Vietnam" và hàng hóa nghi vấn vi phạm quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) như dép gắn nhãn Crocs, áo thun mang nhãn Chanel, Dior, Loewe.

Trước đó, tại cửa khẩu quốc tế Hữu Nghị (Lạng Sơn), một lô hàng quá cảnh từ Trung Quốc đi Lào cũng bị phát hiện chứa gần 5.000 sản phẩm thời trang, trong đó nhiều sản phẩm có dấu hiệu vi phạm SHTT và gắn nhãn "Made in Vietnam" sai quy định. Qua kiểm tra, chỉ 2/35 mục hàng phù hợp khai báo; còn lại là các mục hàng sai số lượng, không rõ xuất xứ, không có thực tế hoặc khai sai tên hàng, nhãn hiệu. Ngoài ra, có đến 91 mục hàng không được khai báo hải quan, trong đó hơn 5.000 sản phẩm nghi vấn vi phạm quyền SHTT.

Tại cửa khẩu Chi Ma (Lạng Sơn), một doanh nghiệp tại Hà Nội cũng bị phát hiện vi phạm trong khai báo lô hàng nhập khẩu theo loại hình E31. Cụ thể, 53/57 mục hàng có dán tem thông tin kỹ thuật, nhà sản xuất nhưng không thể hiện xuất xứ, không có tài liệu kèm theo. Cơ quan Hải quan đã xử phạt và buộc tái

xuất toàn bộ hàng hóa vi phạm.

Hải quan triệt phá đường dây buôn lậu thuốc lá quy mô lớn.

Chi cục Hải quan khu vực II cho biết, vừa qua, Chi cục đã phối hợp phát hiện 3 lô hàng thuốc lá lậu xuất khẩu từ cảng Cát Lái đi Australia và Canada, thu giữ hơn 300.000 bao thuốc lá điếu không rõ nguồn gốc, trị giá hơn 8,3 tỷ đồng. Vụ việc đã được khởi tố hình sự để điều tra theo quy định pháp luật.

Đặc biệt, Chi cục Điều tra chống buôn lậu vừa phối hợp với các lực lượng chức năng triệt phá thành công hai vụ buôn lậu thuốc lá giả tại cảng Cái Mép (Bà Rịa - Vũng Tàu), với tổng trị giá vi phạm lên tới hàng chục tỷ đồng. Các đối tượng sử dụng thủ đoạn tinh vi, “đội lốt” vận chuyển quá cảnh và xuất khẩu độc lập để hợp pháp hóa hàng vi phạm. Cụ thể, ngày 17/6/2025, Đội 3 (Chi cục Điều tra chống buôn lậu) phối hợp với Hải quan cửa khẩu cảng Cái Mép và Phòng Cảnh sát Kinh tế (Công an tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu) kiểm tra container SEGU6572450 do Công ty T.T.H đứng tên vận chuyển.

Theo khai báo, hàng hóa là thuốc lá điếu nhãn hiệu CHESTERFIELD, xuất xứ Campuchia, quá cảnh Việt Nam đi UAE. Tuy nhiên, doanh nghiệp không xuất trình được giấy tờ chứng minh nguồn gốc hay quyền sở hữu công nghiệp. Qua kiểm đếm, lô hàng gồm 1.050 thùng (tổng cộng 525.000 bao thuốc lá), chia làm hai loại: CHESTERFIELD PURPLE (275.000 bao) và CHESTERFIELD SILVER (250.000 bao), toàn bộ đều là hàng mới. Ngày 25/6/2025, Công ty Luật TNHH T&G – đại diện chủ sở hữu nhãn hiệu xác nhận toàn bộ số hàng là giả mạo nhãn hiệu CHESTERFIELD, vi phạm nghiêm trọng Luật Sở hữu trí tuệ. Tổng trị giá lô hàng vi phạm được xác định hơn 48,6 tỷ đồng.

Không dừng lại ở đó, cơ quan hải quan tiếp tục phanh phui thủ đoạn buôn lậu thuốc lá giả núp bóng dưới hình thức vận chuyển độc lập đi Israel. Ngày 28/4/2025, container số TCNU2523270 do Công ty TNHH XNK M.V đứng tên xuất khẩu sang Israel bị phát hiện chứa 1.050 thùng thuốc lá mang nhãn hiệu "Manchester - United Kingdom", với trị giá khai báo khoảng 12 tỷ đồng. Điều đáng chú ý, trên tờ khai vận chuyển độc lập từ Hải Phòng vào cảng Cái Mép, lô hàng lại được khai là... giấy vệ sinh (Tissue Paper). Qua xác minh, ông H.H.P – Giám đốc Công ty M.V – từng đăng ký nhãn hiệu "Manchester" cho thuốc lá tại Mỹ, nhưng nhãn hiệu "Manchester - United Kingdom" in trên lô hàng bị nghi là giả mạo thương hiệu của Công ty J.S.S Tobacco Ltd. (Vương quốc Anh). Vụ việc có dấu hiệu làm giả nhãn hiệu, lợi dụng đăng ký sở hữu trí tuệ ở một quốc gia để đánh lừa cơ quan chức năng tại quốc gia khác. Ngày 11/6/2025, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đã khởi tố vụ án hình sự về tội "Buôn bán hàng giả" liên quan đến lô hàng trên tại cảng quốc tế Cái Mép.

Một trong những thủ đoạn buôn lậu tinh vi nhất là "ẩn mình" trong hàng hóa gia dụng. Ngày 3 và 9/4/2025, tại cảng Sài Gòn, Đội 3 (Cục Hải quan) kiểm tra hai lô hàng xuất khẩu đi Australia và Malaysia của Công ty A.K. Dưới lớp ngụy trang là ghế sofa, bồn cầu, giường xếp, lực lượng chức năng phát hiện hơn 253.000 bao thuốc lá lậu, trị giá khoảng 12 tỷ đồng. Công ty A.K khai chỉ là đơn vị nhận ủy thác xuất khẩu và không biết rõ hàng hóa bên trong. Tuy nhiên, cơ quan Hải quan đã khởi tố vụ án buôn lậu và chuyển hồ sơ sang Công an TP Hồ Chí Minh tiếp tục điều tra. Tính riêng 4 vụ điển hình vừa qua, lực lượng chức năng đã thu giữ khoảng 1,3 triệu bao thuốc lá vi phạm, với tổng trị giá ước tính lên đến 65 tỷ đồng.

Cảnh báo lỗ hổng lợi dụng vận chuyển quá cảnh

Theo lực lượng Hải quan, các đối tượng buôn lậu ngày càng sử dụng nhiều thủ đoạn tinh vi nhằm qua mặt cơ quan chức năng. Các phương thức phổ biến gồm: Khai báo không đầy đủ, chuyển cửa khẩu bất thường, trà trộn hàng cấm trong lô hàng hợp pháp hoặc sử dụng kho chứa trong nội địa để tập kết, trung chuyển hàng hóa.

Ông Nguyễn Đức Vượng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Hải quan khu vực VI, cho biết: "Chúng tôi đặc biệt chú trọng giám sát các loại hình vận chuyển độc lập, chuyển cửa khẩu và quá cảnh hàng hóa, bởi nhiều trường hợp doanh nghiệp đã lợi dụng những loại hình này để vận chuyển hàng giả, hàng vi phạm SHTT". Chỉ trong một tháng cao điểm, tại cửa khẩu quốc tế Hữu Nghị (Lạng Sơn), lực lượng Hải quan đã phát hiện 115 vụ vi phạm liên quan đến buôn lậu, giả mạo xuất xứ và xâm phạm quyền SHTT, với tổng trị giá tang vật vi phạm lên đến hơn 21 tỷ

đồng.

Về thuốc lá điếu, Cục Hải quan cho biết, qua các vụ việc phát hiện gần đây cho thấy, thủ đoạn buôn lậu thuốc lá ngày càng tinh vi. Các đối tượng đã lợi dụng chính sách quá cảnh, ủy thác xuất khẩu để hợp pháp hóa hàng hóa vi phạm, thậm chí ngụy trang bằng container chứa hàng tiêu dùng, gia dụng như, cất giấu thuốc lá phía trong bồn cầu thép và hàn kín lại; để một phần, phía trong cùng của container hàng gia dụng, ghế, giường xếp, bồn cầu, gạch lát nền, tủ quần áo...; khai báo trên tờ khai vận chuyển độc lập, trên manifest (bản lược khai hàng hóa) của tàu xuất cảnh tên khác nhằm tránh sự phát hiện của nước nhập khẩu; hoặc đưa vào hàng hóa quá cảnh nhằm tránh sự kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ của các lực lượng chức năng.

Theo đánh giá của cơ quan Hải quan, đây là những chiêu trò mới, có tổ chức, được chuẩn bị công phu với sự tham gia của nhiều pháp nhân nhằm đánh lạc hướng kiểm soát tại các cảng biển, đặc biệt là tại các khu vực trọng điểm như Cát Lái, Cái Mép. Qua công tác đấu tranh, phát hiện, bắt giữ và xác minh, điều tra các vụ buôn lậu thuốc lá vừa qua, cơ quan Hải quan nhận định, Việt Nam đang bị lợi dụng như điểm trung chuyển thuốc lá lậu đi nhiều nước như Australia, Canada, UAE... Nhu cầu tiêu thụ thuốc lá lậu quốc tế vẫn cao, nguy cơ tái diễn và mở rộng các đường dây trong thời gian tới là hiện hữu.

Trước thực trạng trên, lực lượng Hải quan sẽ tiếp tục tăng cường giám sát chặt chẽ các tuyến vận chuyển quá cảnh, siết kiểm tra tại các cảng biển. Đồng thời, đẩy mạnh triển khai đồng bộ các giải pháp phòng, chống buôn lậu, đặc biệt là buôn lậu thuốc lá.

Theo báo CAND